

UVIĐAJ SAOBRAĆAJNIH NEZGODA

Pod uviđajem se podrazumeva: *Hitna istražna radnja u kojoj se neposrednim opažanjem (uvidom) i pregledom lica mesta nezgode utvrđuju bitne okolnosti i činjenice za njeno nastajanje.*

Putem uviđaja vrši se prikupljane svih tragova, podataka i ostalih činjenica koji su od važnosti za nastalu saobraćajnu nezgodu, a svi ti podaci i činjenice evidentiraju se u okviru tri osnovna dokumenta koji sačinjavaju uviđajnu dokumentaciju a to su:

1. Zapisnik o uviđaju,
2. Skica lica mesta nezgode i
3. foto-dokumentacija

METODOLOGIJA UVIĐAJA

Posmatrano prema logičnom redosledu radnji i hitnosi, vršenje uviđaja može se podeliti u tri faze:

I) PLENIMINARNU FAZU UVUĐAJA

1. Prijem obaveštenja o nezgodi
2. Obezbeđenje LMSN
3. Formiranje uviđajne ekipe i izlazak na LMSN
4. Preuzimanje izveštaja od lica sa obezbeđenja LMSN
5. Planiranje rada ekipe na LMSN

II) UVIĐAJ NA MESTU SAOBRAĆAJNE NEZGODE

1. Utvrđivanje užeg mesta nezgode i smera kretanja
2. Utvrđivanje podataka o učesnicima nezgode
3. Pronalaženje i identifikovanje tragova i predmeta SN
4. Fiksiranje i merenje tragova i predmeta SN
5. Prikupljanje ostalih podataka na LMSN
6. Izazivanje, fiksiranje i pakovanje dokaznih sredstava.

III) POSTUVIĐAJNA FAZA I FORMIRANJE DOKUMENTACIJE

1. Utvrđivanje podataka o putu, signalizaciji i saobraćaju
2. Utvrđivanje podataka o vozilima
3. Prikupljanje podataka o vremenskim prilikama
4. Prikupljanje podataka o posledicama SN
5. Saslušanje učesnika i svedoka SN
6. Formiranje uviđajne dokumentacije
7. Čuvanje pakovanje i slanje dokaznih sredstava

ZAPISNIK O UVĐAJU

1) OPŠTI PODACI OBUHVATAJU:

- tačno vreme kada je uviđajna ekipa stigla na mesto nezgode i u kom sastavu, kao i što približnije vreme dešavanja nezgode;
- vreme započinjanja vršenja uviđaja,
- podatke o načinu i licima koja su vršila obezbeđenje lica mesta, kao i podatke o izmeni stanja lica mesta,
- podatke o pravcu i smeru kretanja učesnika nezgode neposredno pre njenog nastanka,
- mesto i položaj očevidaca u odnosu na mesto nezgode,
- meteorološke uslove koji su vladali za vreme nezgode kao i prilikom vršenja uviđaja,
- sve podatke koji se odnose na trenutno stanje vidljivosti,
- podatke o opštem intezitetu i strukturi saobraćaja.

2) PODACI O PUTU OBUHVATAJU:

- tačne dimenzije kolovoza i ostalih elemenata i objekata na putu na širem licu mesta saobraćajne nezgode;
- podatke o vrsti i stanju kolovoza;
- tačnu stacionažu puta;
- podatke o veličinama poprečnog i podužnog nagiba, poluprečnika krivina, obliku i dimenzijama raskrsnica;
- podatke o zaprljanosti kolovoza i eventualnom postojanju peska, blata, ulja, prašine, lišća i sl.;
- podatke o kompletnoj opremi puta u široj zoni mesta nezgode saobraćajnoj signalizaciji, oznakama na kolovozu, zaštitne ograde, kolobrani, putokazi i sl.

3) PODACI O VOZILIMA OBUHVATAJU:

- podatke o opštem stanju vozila, odnosno stanje uređaja i sistema na vozilu
- podatke o identifikaciji vozila, odnosno sve one podatke koji su uneti u saobraćajnu dozvolu;
- podaci o veličini, lokaciji i intezitetu oštećenja i tragova na vozilima koja su nastala u nezgodi;
- podaci o opterećenju vozila, odnosno o broju i rasporedu lica ili tereta u vozilu neposredno pre same nezgode;
- podatak o položaju vozila na kolovozu u odnosu na izabrane repere;
- podatak o eventualnom postojanju i zatečenom stanju tahogafa na vozilu;
- podaci iz zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu vozila.

4) PODACI O UČESNICIMA NEZGODE OBUHVATAJU:

- opšte podatke o vozačima koji su učestvovali u nezgodi (godine starosti, zanimanje, kategorije za koje ima položen vozački ispit, dužina vozačkog staža koliko redvno koristi vozilo kojim je učestvovao u nezgodi, vreme i mesto započinjanja putovanja, odredište putovanja, zdravstveno psihofizičko stanje, stanje eventualne alkoholisanosti i sl.);
- opšte podatke o identitetu putnika koji su se nalazili u vozilu u momentu nezgode;
- opšte podatke ostalim učesnicima nezgode (pešaci, biciklisti, goniči stoke, teraoci zaprege i sl.);
- podatke o težini telesnih povreda učesnika nezgode

5) PODACI O POKRETNIM TRAGOVIMA OBUHVATAJU:

- otpali delovi i nečistoća sa vozila;
- predmeti koje su posedovali pešaci ili ostali učesnici u nezgodi;
- položji tela pešaka ili drugih učesnika nezgode koji su zatečeni izvan vozila;
- rasut teret, ili njegovi delovi, sa vozila;
- prosute tečnosti (ulje, voda, benzin, krv, kiselina iz akumulatorai sl.);

6) PODACI O NEPOKRETNIM TRAGOVIMA OBUHVATAJU:

- tragovi pneumatika vozila na površini kolovoza koji se mogu pojaviti u obliku tragova kočenja, zanošenja, klizanja i blokiranja.
- tragovi pneumatika vozila na ostalim površinama i objektima;
- tragovi ogrebotina, zapatotina i drugih oštećenja kako na putu tako i na ostalim njegovim elementima, objektima i opremi.

7) PODACI O POVREĐENIM I POGINULIM LICIMA I NJIHOVIM POVREDAMA:

- podaci o poveđenim licima sa kompletnim generaljama i podacima o identitetu, vrsti, obliku, lokaciji, izgledu i težini telesnih povreda;
- podaci o poginulim licima sačinjavaju podaci o identitetu i povredama koje su za posledicu imale smrt. Ovi podaci se dobijaju od zdravstvenih ustanova u obliku lekarskog izveštaja ili obdukcionog nalaza.

8) PODACI O IZJAVAMA UČESNIKA SAOBRAĆAJNE NEZGODE :

- izjave učesnika i svedoka koje se uzimaju na licu mesta putem informativnog razgovora;
- izjave koje učesnici i svedoci daju naknadno u obliku saslušanja.

9) OSTALI PODACI O NEZGODI

U ostale podatke spadaju svi oni podaci koji su po mšljenju uvuđajne ekipe od značaja za konkretnu saobraćajnu nezgodu, a koji kao takvi nisu obuhvaćeni u navedenim podacima.

SKICA I SITUACIONI PLAN LICA MESTA SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Pod skicom podrazumevamo grafički pikaz zatečenog stanja lica mesta saobraćajne nezgode rađen slobodnom rukom u približnoj razmeri na licu mesta saobraćajne nezgode sa tačno izmerenim pozicijama tragova saobraćajne nezgode.

Redosled radnji i poslova na licu mesta nezgode koje predhode izradi “kroki” skice su:

1. Upoznavanje sa događajem
2. Izviđanje i upoznavanje lica mesta (kako bi se pronašli i obeležili ili markirali svi tragovi, određivanje F.T.)
3. Skiciranje lica mesta (puta i objekata, vozila, lica, tragova i sl)
4. Merenje lica mesta (obično ili u nizu) i unošenje podataka.

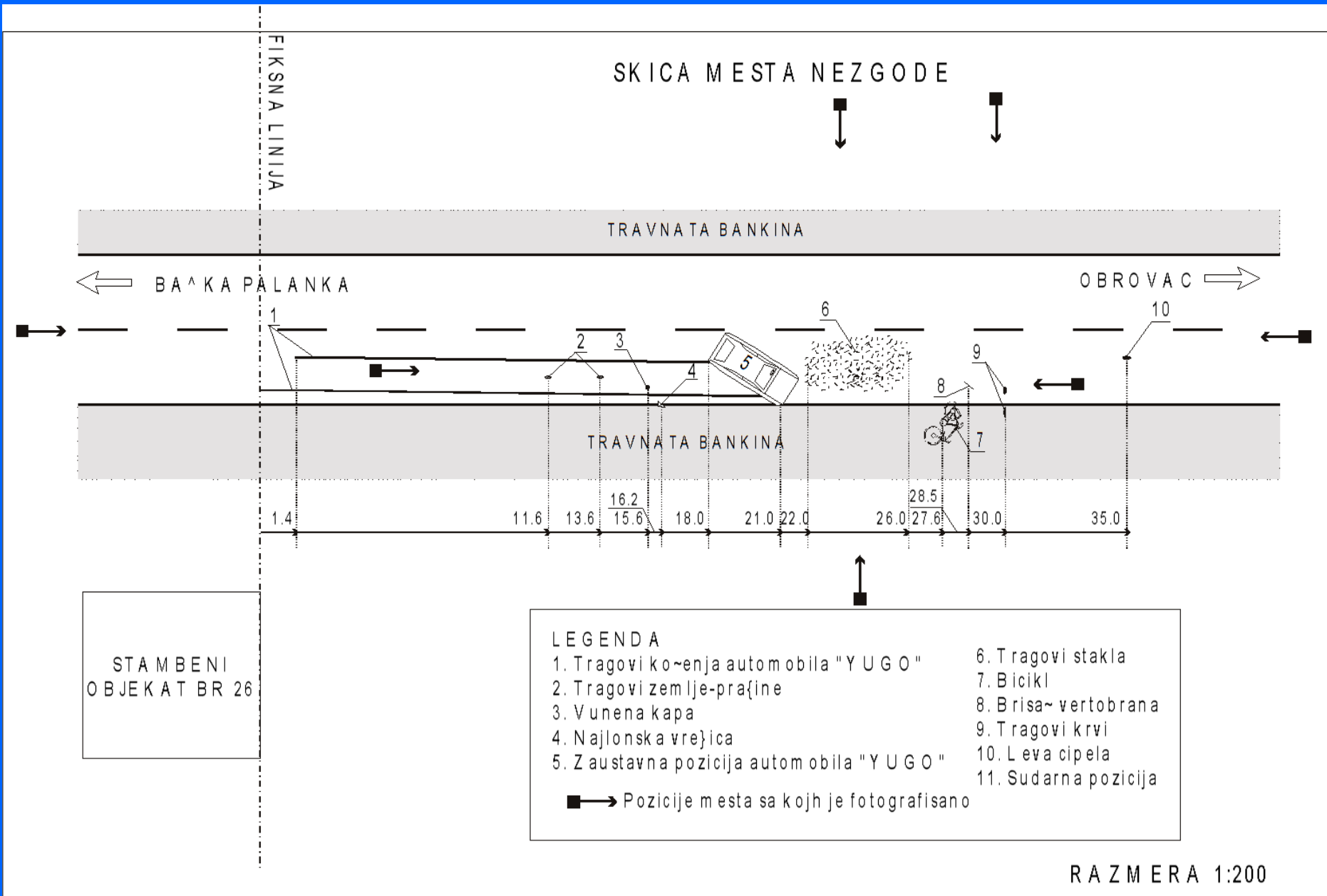
SITUACIONI PLAN LMSN

Izrada situacionog plana vrši se na osnovu skice pomoću neophodnog pribora (pribor za crtanje, tuš ili flomaster, po potrebi mogu se upotrebiti i drvene bojice i sl.), na kvalitetnom papiru i u tačnoj razmeri koja je najčešće 1:100, 1:200, i 1:500.

ELEMENTI SITUACIONOG PLANA LMSN

1. Tačna lokacija saobraćajne nezgode (stacionaža, rastojanje od čvora, većeg naseljenog mesta ili objekata, naziv mesta);
2. Vreme nastanka nezgode;
3. Šire mesto saobraćajne nezgode (makrolokacija);
4. Dimenziju osnovnih elemenata puta i objekata;
5. Bitne karakteristike kolovoza
  - 5.1. Vrsta: beton, asfalt, kocka, tucanik, makadam...
  - 5.2. Stanje: nov, dobar, star, gladak...
  - 5.3. Površina. kol.: suv, sa prašinom, vlažan, klizav, blato...
  - 5.4. Ravnost: ravan, talasast, udarne rupe, kolotrazi...
  - 5.5. Boja: taman, svetao, malo taman...
6. Vrsta i lokacija saobraćajnih znakova i oznaka na kolovozu bitnih za nastalu nezgodu;
7. Položaj i vrstu svih vozila koja su učestvovala u nezgodi;
8. Pretpostavljeno mesto sudara ili naletanja vozila;
9. Vrsta, lokacija i dimenzija tragova nastalih u nezgodi (dužina i širina tragova kočenja točkova, pojas rasipanja stakla i sl.);
10. Mesto i položaj tela poginulih lica u nezgodi;
11. Stajne tačke od kojih je vršeno merenje;
12. Mesta sa kojih je vršeno fotografisanje;
13. Mesta i pravac gledanja svedoka;
14. Pravac severa;
15. Ugao sunčevih zraka i pravac duvanja vetra;
16. Opis bitnih karakteristika vozila (težina, broj putnika, razmeštaj tereta, stanje pneumatika i sl.);
17. Učesnici u nezgodi (starost, pol, psihofizičko stanje, način kretanja).

SITUACIONI PLAN LMSN

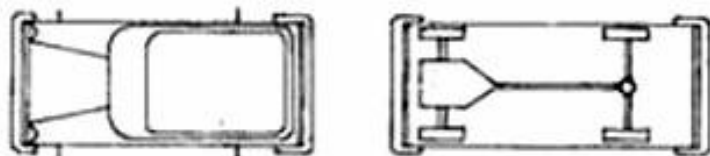

Karakteristične projekcije putničkog vozila.

Projekcije teretnog vozila.

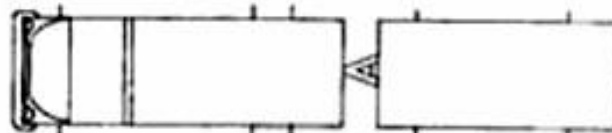
Karakteristične projekcije vozila karavan.

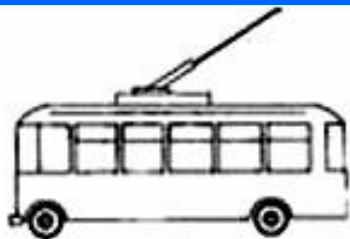
Projekcije polupriključnog vozila (šlepera)

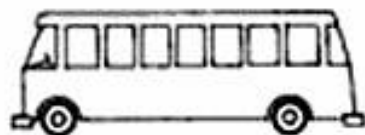
Projekcije putničkog vozila sa prikolicom.

Projekcije priključnog vozila.

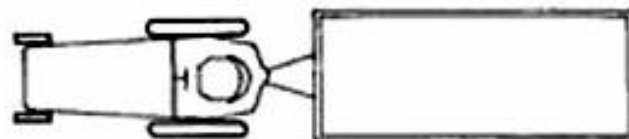
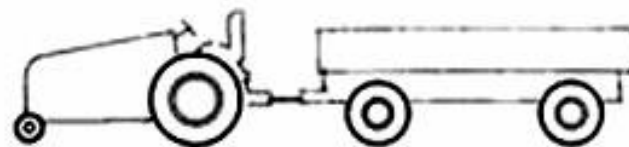
Projekcija trolejbusa.

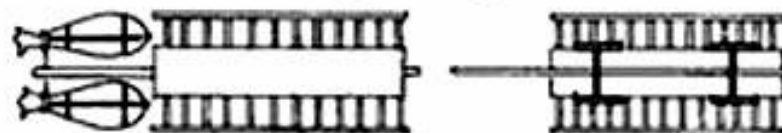
Projekcija autobusa.

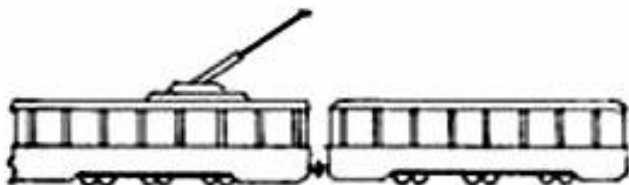
Projekcija autobusa sa prikolicom.

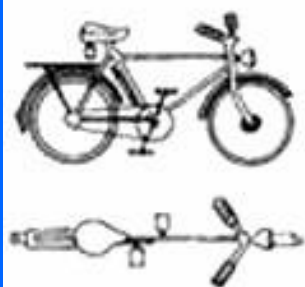
Projekcija traktora.

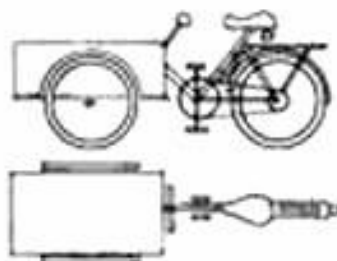
Projekcija zapreznog vozila.

Projekcija tramvoja.

a

b

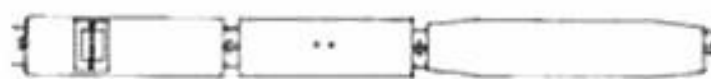

c

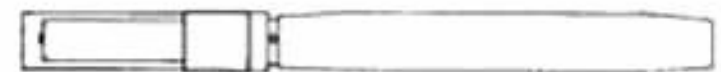

d

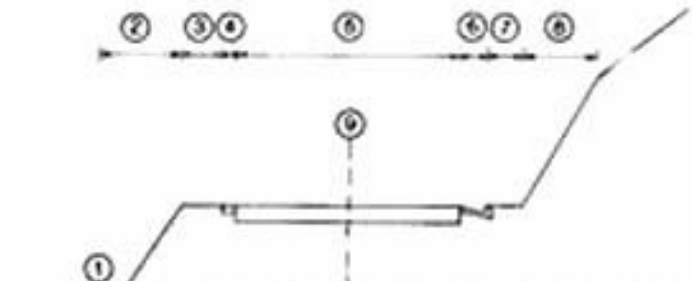
Bicikli i motocikli.

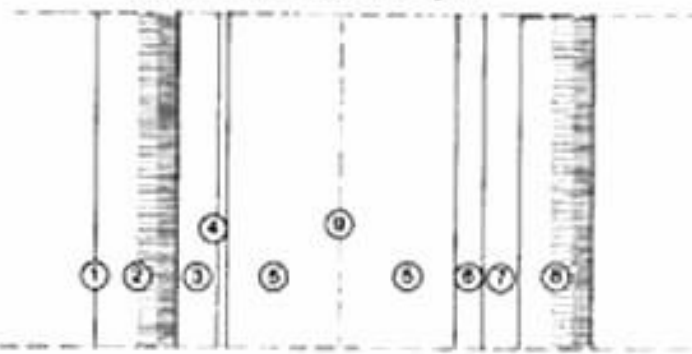
Horizontalna i profilna projekcija električnog voza.

Četiri karakteristične projekcije linskih vozila.

Elementi poprečnog profila puta: 1. Nasipna nasipa; 2. Kosina nasipa; 3. Bankina; 4. Ivična traka; 5. Kolovoz; 6. Rigol; 7. Berma; 8. Kosina zemlja issekal; 9. Osovina ili osa puta.

FOTOGRAFISANJE LICA MESTA SAOBRAĆAJNE NEZGODE

Najčešće grupe snimaka kojima se fiksira lice mesta saobraćajne nezgode podrazumevaju fotografisanje:

1. šireg – daljeg izgleda lica mesta SN
2. užeg – bližeg izgleda lica mesta SN
3. međusobnog položaja vozila, tragova i predmeta
4. izgleda tragova i predmeta
5. oštećenja vozila i objekata
6. u procesu izuzimanja
7. nastradalih lica i životinja

FOTOGRAFISANJE ŠIREG IZGLEDA LMSN

FOTOGRAFISANJE ŠIREG IZGLEDA LMSN

FOTOGRAFISANJE UŽEG IZGLEDA LMSN

FOTOGRAFISANJE MEĐUSOBNOG POLOŽAJA VOZILA

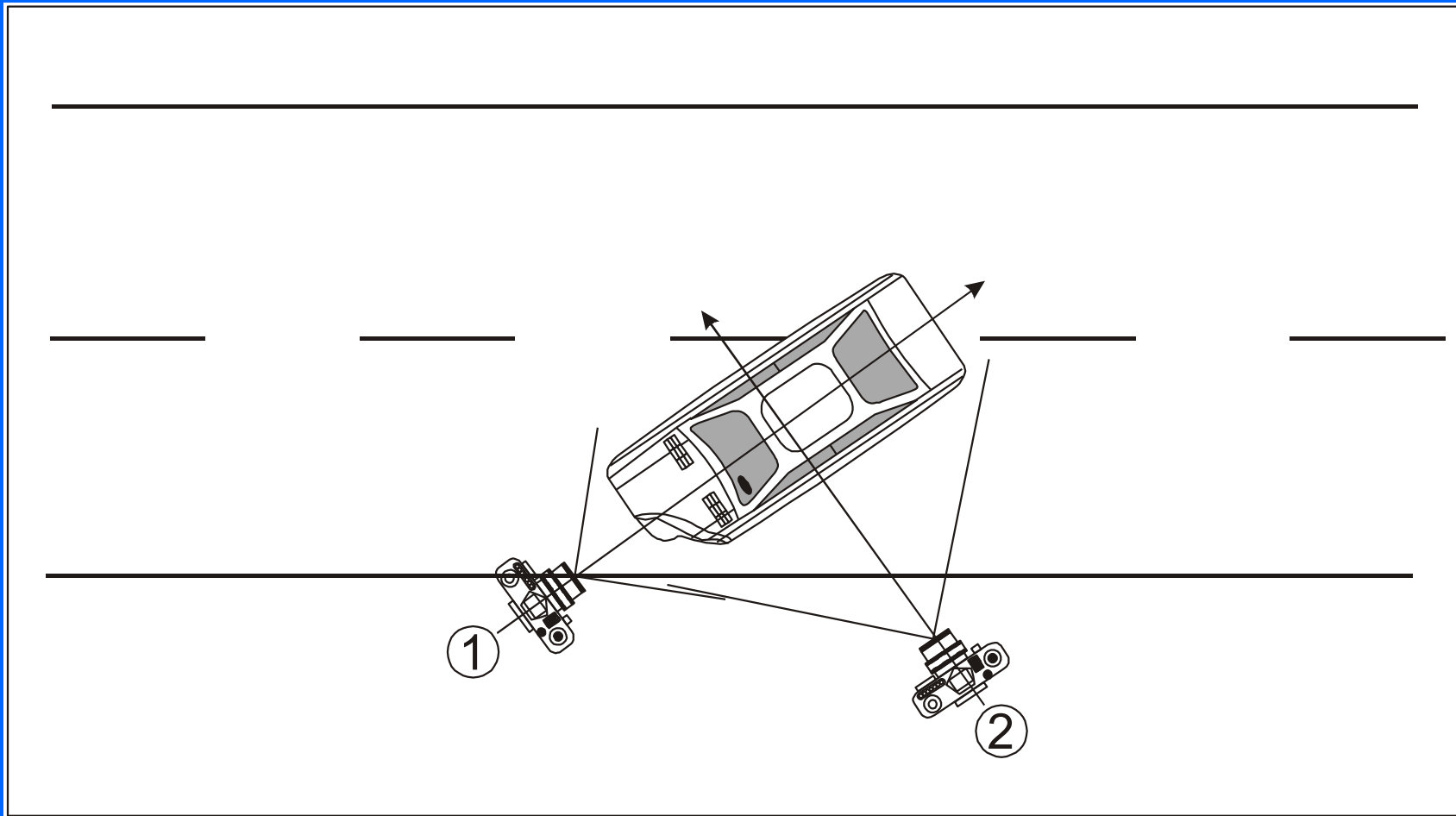
FOTOGRAFISANJE TRAGOVA I PREDMETA

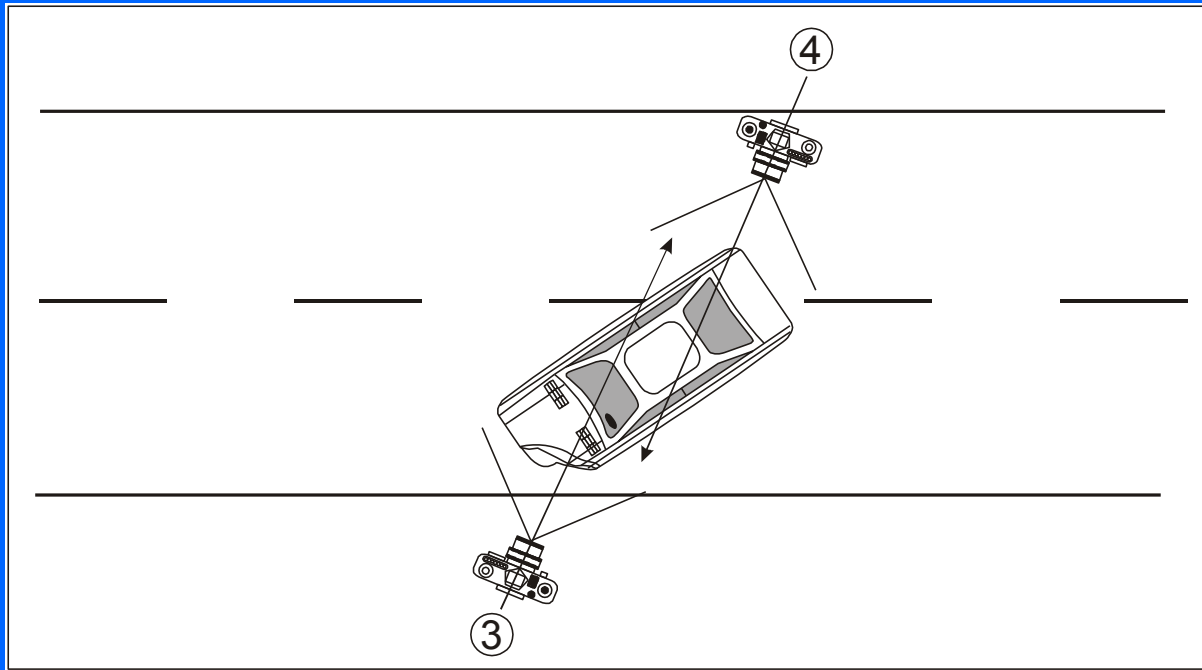
FOTOGRAFISANJE TRAGOVA I PREDMETA

FOTOGRAFISANJE OPŠTEG IZGLEDA VOZILA

FOTOGRAFISANJE DETALJA OŠTEĆENJA

